

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/90/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220203917
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2020:1220203917.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: V. X., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. I. XX, B., t.č. bytom B. XX, B., zast.: Advokátska kancelária Zahradnikova.SK s.r.o., Štefanovičova 12, Bratislava, a otca: F. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. X, B., zast.: JUDr. Michaela Kajabová, advokátka, Budovateľská 2, Bratislava, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Otec je o p r á v n e n ý predbežne sa stretávať s maloletou: F. K., nar. XX. X. XXXX,
- každý kalendárny týždeň v utorok od 16.00 hod. do 20.00 hod.
- každý párny kalendárny týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 20.00 hod.
- každý nepárny kalendárny týždeň v nedeľu od 9.00 hod. do 20.00 hod.

s tým, že otec si maloletú prevezme v mieste bydliska matky a na tom istom mieste maloletú matke včas a riadne odovzdá

Matka je povinná maloletú na styk riadne pripraviť.

II. Vo zvyšku sa návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.07.2019 sa otec maloletej domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej F. K., nar. XX.X.XXXX. Podaním zo dňa 13.7.2020 doručeným súdu dňa 22.07.2020 sa otec maloletej domáha aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil styk otca s maloletou do času právoplatnosti rozsudku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý kalendárny týždeň v utorok od 16:00 hod. do 20:00 hod. s tým, že otec maloletú vyzdvihne a vráti matke v mieste jej bydliska a každý párny kalendárny týždeň od piatka od 16:00 hod. do nedele do 19:00 hod. s tým, že maloletú otec vyzdvihne a odovzdá matke v mieste jej bydliska.

2. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia bol uznesením č.k. 11P/115/2019-214 zo dňa 23.07.2020 vylúčený zo spisu vedeného pod sp. zn. 11P/115/2020 na samostatné konanie, ďalej vedené pod sp. zn. 11P/90/2020.

3. Otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že návrhom na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností sa obrátil na tunajší súd z dôvodu početných nezhôd s matkou ohľadom jeho stretávania sa s dcérou. Vo veci sp, zn. 11P/115/2019 sa uskutočnilo pojednávanie s tým, že obaja

rodičia boli ochotní spolupracovať s občianskym združením TENENET o.z., kde aj začalo prebiehať poradenstvo. Žiaľ naďalej sa k ničomu ani o krok nepohol vo vzťahu rozšírenia styku s maloletou, preto nevidí inú možnosť ako obrátiť sa na súd s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia. Matka maloletej zjavne považuje jeho styk s dcérou každú párnú sobotu za dostatočný. Je pravda, že matka deklarovala snahu o prespatie mal. F. v jeho domácnosti zo soboty na nedeľu, ale zatiaľ sa im to nepodarilo zrealizovať. Maloletá F. vždy avizovala, že by sa chcela na noc vrátiť do domácnosti matky a on jej vyhovel; určite ju nasilu u seba držať nebude. Veľmi by si prial, aby jej prespatie v domácnosti otca nebolo vynucované, to však nikdy nebude možné, pokiaľ sa nerozšíri jeho styk s F.. Keď totiž dcéru v sobotu večer odovzdá matke, tak v nedeľu mu ju už nedá s odôvodnením, že dcérka je unavená. Nasledujúce dva týždne prestane pre ňu ako otec existovať, nemá o nej žiadne správy, nemôže s ňou telefonovať a znova sa v jej živote objaví až v sobotu. Takto nemá vôbec možnosť si akokoľvek budovať svoj vzťah s dcérou a ona s ním. Nemajú na to, žiaden priestor, pritom tie soboty nemajú spolu žiaden problém ako tráviť čas. Ako otec nebol nikdy spochybňovaný, vie sa o dcéru postarať a je pre neho unavujúce neustále to dokazovať. Má obavu, že takýto styk a vymedzenie jeho pravidiel zo strany matky bude mať za následok len postupné odcudzovanie a nakoniec sa s dcérou nestretne už nikdy. Pokiaľ psychologička diagnostikovala u maloletej F. separačnú úzkostnú poruchu a suspektne črty Aspergerovho syndrómu, je potrebné zdôrazniť, že na druhej strane odporúčala aj socializáciu F.. Dcéрка nikdy nechodila do škôlky, má odloženú školskú dochádzku, matka ju aj vo veku X rokov dojí a terapiu hrou jej vedie sama ako terapeut. S ním sa môže dcérka stretávať len každú párnú sobotu, pričom matka ani raz neprišla s možnosťou stretávania sa jeho ako otca s dcérou počas týždňa a najmä aj soboty aj nedele. Otec zdôraznil, že nemôže zo života dcéry akoby zmiznúť na dva týždne, pričom má záujem chodiť s ňou na krúžky, predškolskú prípravu, hocičo, len aby bol v kontakte so svojou dcérou každý týždeň a stal sa samozrejmom súčasťou jej života. Je to jeho jediné dieťa a je presvedčený, že na jej separačnú úzkosť by mohlo mať pozitívny vplyv trávenie času s ním, pričom v jeho domácnosti sa správa F. ako zdravé dieťa, ktoré javí bezprostredný záujem aj o iné deti a hru s nimi. Hoci je presvedčený o tom, že je zodpovedným rodičom, matka má neustále potrebu mu dávať nejaké inštrukcie ohľadne maloletej. Skutočné budovanie vzťahu otca s dcérou nie je možné robiť počas každého druhého týždňa v rozsahu necelého dňa. Nie je možné si s dcérou plánovať nejaké kvalitné, dlhšie aktivity, výlety a pod. Neobstojí ani tvrdenie matky, že maloletá prichádza od neho rozrušená, na druhý deň je unavená, a preto mu ju nemôže odovzdať. Veľmi by si prial, aby dcéra bola s ním častejšie a mohol sa tak plnohodnotne o ňu starať ako milujúci otec. Trápi ho, že sa vidia tak málo a je odkázaný len na rozhodnutie matky, ktorá mu na styku dcéry s ním vymedzuje doslova len pár hodín. Keďže dosiaľ nebolo rozhodnuté vo veci samej (úprava výkonu rodičovských práv a povinností), oni ako rodičia sa nevedia dohodnúť a matka mu v styku s mal. F. bráni, resp. mu ho neprimerane zužuje, pričom jeho starostlivosť ako otca nebola nikdy spochybnená, tak je v záujme maloletej sa so svojím otcom stretávať v čo najširšej miere.

4. Na tunajšom súde je pod sp. zn. 11P/115/2019 vedené konanie vo veci samej, kde na pojednávaní dňa 28.5.2020 obaja rodičia maloletej zhodne vyjadrili súhlas s absolvovaním poradenstva v TENENET o.z.

5. V zmysle odročovacieho uznesenia súdu z pojednávania matka maloletej mailom zo dňa 22.7.2020 zaslala súdu správu o priebehu poradenstva a spolupráce rodičov s TENENET o.z.. Uviedla, že zatiaľ prebehli dve spoločné stretnutia s psychologičkou a dve stretnutia oddelene. Komunikáciu s otcom označila matka za veľmi náročnú s tým, že ju nechce pustiť k slovu, opakovane sa vyhráňa, že ukončí spoluprácu s TENENET o.z., osočuje ju. Spoločné stretnutia s otcom označila ako veľmi náročné a kvôli otcovej agresívnej komunikácii málo konštruktívne. Zároveň však matka uviedla, že napriek uvedenému spoluprácu s psychologičkou vníma ako zmysluplnú, keď dcéra pozitívnejšie reaguje a ochotnejšie ide k otcovi; bude však potrebné spolupracovať oveľa dlhšie, aby otec dokázal k dcére pristupovať tak, ako si to vyžaduje jej stav. Zatiaľ prebehli dva pokusy o prespatie u otca, oba však dopadli neúspešne, keď otec v noci dovezol dcéru na jej žiadosť domov. Pred tretím pokusom otec sám zhodnotil, že dcéra nebude chcieť u neho prespať a navrhol, že ju dovezie o 20.00 hod. večer domov, nakoniec ju dovezol o 21.30 hod.. Prvé dve nedele dcéra odmietla ísť k otcovi, v tretiu a štvrtú súhlasila. Situáciu však komplikuje to, že otec na stretnutia mešká, čo je zložité dcére vysvetliť, keď je už nachystaná. Napokon matka uviedla, že postupné rozširovanie styku má väčší zmysel, ako na dcéru tlačiť, aby u otca prespávala hneď.

6. Na žiadosť tunajšieho súdu bola dňa 31.7.2020 doručená správa TENENET o.z. o priebehu poradenstva ohľadom stretávania otca s maloletou ako aj ohľadom komunikácie rodičov o potrebách maloletej. V správe sa uvádza, že s matkou dieťaťa boli uskutočnené 4 individuálne osobné stretnutia,

z toho jedno spoločne s dieťaťom; s otcom dieťaťa boli uskutočnené 4 individuálne osobné stretnutia a s oboma rodičmi boli uskutočnené dve spoločné stretnutia. S rodičmi dieťaťa boli v prípade potreby aj v telefonickom kontakte. Na úvod spolupráce boli s oboma rodičmi zadefinované spoločné ciele, ktorými sú: budovanie a obnovovanie vzťahu dieťaťa s otcom, podmienky a spôsob styku dieťaťa s otcom, riešenie komunikácie medzi rodičmi a riešenie vzniknutých situácií. Na spoločnom stretnutí oboch rodičov sa nastavili pravidlá komunikácie, ktoré boli obaja rodičia ochotní dodržiavať. Aktuálne rodičia v určitej forme dodržiavajú nastavené pravidlá komunikácie, avšak je potrebné sa tejto oblasti ešte venovať. Vzhľadom na to, že rodičia dieťaťa na spoločnom stretnutí smerovali ku konfliktu a nedodržiavaniu nastavených pravidiel spoločného stretnutia, uskutočňujú sa v súčasnosti individuálne stretnutia s rodičmi. Obaja rodičia sú motivovaní spolupracovať, majú aktívny prístup, prítomná je však nemožnosť vytvorenia spoločnej rodičovskej dohody vyplývajúca z nezhody vo viacerých oblastiach. S rodičmi je vhodné pracovať na úprave vzájomnej komunikácie. Otec dieťaťa sa vyjadril, že má podozrenie ohľadom manipulácie dieťaťa matkou proti otcovi. Matka dieťaťa sa vyjadrila, že sa dieťa snaží motivovať k stretávaniu s otcom. Obaja rodičia sa vyjadrili, že vzťah dieťaťa s otcom je dobrý, zároveň súhlasia s tým, aby sa tomuto vzťahu venovali, pracovali na ňom v zmysle zlepšenia a upevnenia pozitívnej väzby medzi otcom a dieťaťom. Realizácia styku otca s dieťaťom cez víkend aj s prespatím nebola doteraz uskutočnená. Podľa slov rodičov dieťaťa sa obaja rodičia pokúšali uskutočniť to tak, aby na dieťa nebol vyvíjaný žiaden nátlak. Pokrok oproti pôvodnej situácii nastal vo frekvencii stretávania sa. Dieťa okrem soboty začalo navštevovať otca aj v nedeľu. Na posilňovanie vzťahu dieťaťa s otcom postupnými krokmi je možné naviazať aj frekvenciu stretnutí v budúcej spolupráci. V spolupráci s rodinou boli zaznamenané čiastočné pokroky, je však potrebná dlhodobá spolupráca na rodičovskej dohode a stanovených cieľoch.

7. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP"), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

15. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

16. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Súd pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti o maloletého v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku ako prostriedok na ochranu záujmu maloletého slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení rodičov bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

18. S poukazom na citované zákonné ustanovenia, vyhodnotiac zistené okolnosti súd dospel k záveru, že za daných okolností je nevyhnutné nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa dočasne upraví styk otca s maloletým dieťaťom. Z podaného návrhu je zrejmé, že rodičia maloletej F. nie sú manželmi, nežijú v spoločnej domácnosti, nie sú schopní dospieť k dohode ohľadom rozsahu úpravy styku otca s maloletou, pričom otec tvrdí, že kontakt s dcérou je mu matkou neprimerane zužovaný na pár hodín počas párnej soboty. Súd preto považoval za potrebné predbežne (formou neodkladného opatrenia) zastabilizovať práva a povinnosti rodičov v oblasti styku otca s dcérou. Pre dieťa je veľmi dôležité, aby vnímalo vo svojom živote prítomnosť obidvoch rodičov. Maloleté dieťa má právo na kontakt s rodičom, rovnako ako má právo rodič -v tomto prípade otec- na kontakt s dieťaťom. Obmedzovanie styku otca s maloletou môže postupne viesť k pretrhnutiu citových väzieb, a preto je potrebné pre zdravý vývin dieťaťa a pre jeho celkový rozvoj zabezpečiť styk s oboma rodičmi. Čo sa týka rozsahu stretávania súd určil rozsah stretávania maloletej s otcom tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia, t.j. každý kalendárny víkend (striedavo v sobotu a v nedeľu) bez prespatia maloletej u otca, avšak so stretávaním aj v priebehu každého kalendárneho týždňa v utorok, tak ako to žiadal otec v návrhu.

19. Dôvodom, ktorý viedol súd k takejto úprave styku, bola najmä oboma rodičmi, ako aj TENENET o.z. potvrdená skutočnosť, že maloletá prespatie u otca nateraz odmieta, nie je naň dostatočne pripravená a potrebuje zjavne ešte čas a priestor na to, aby zvládla adaptáciu na novú situáciu (prespatie bez matky) postupnými krokmi (odpútavanie od matky a posilňovanie pocitu bezpečia u otca), čo si však vyžaduje trpezlivosť zo strany oboch rodičov. Aj podľa správy TENENET o.z. už nastal pokrok oproti pôvodnej situácii, keď okrem soboty začala maloletá navštevovať otca aj v nedeľu, pričom v správe taktiež zdôraznili potrebu posilňovania vzťahu dieťaťa s otcom postupnými krokmi. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že v tomto veku dieťaťa je za účelom budovania vzájomného vzťahu rodič/dieťa a tiež s ohľadom na špecifické potreby maloletej súvisiace s jej diagnózou potrebné realizovať stretnutia skôr častejšie a v pravidelných intervaloch, hoci v menšom celkovom rozsahu, ako to navrhoval otec. V prevyšujúcom rozsahu tak súd návrh na úpravu styku zamietol.

20. Neodkladným opatrením nariadená úprava styku je len dočasnou úpravou styku, počas ktorej bude dostatočne zabezpečené zachovanie kontaktu otca s dieťaťom, pričom rodičia si môžu rozsah a podmienky realizácie styku dieťaťa s otcom dohodnúť aj nad rámec tohto neodkladného opatrenia (vrátane prespania maloletej u otca) s ohľadom na aktuálne potreby či režim dieťaťa, možnosti rodičov alebo priebeh posilňovania vzťahu otca s maloletou postupnými krokmi v rámci poradenstva v TENENET o.z.. Optimálny rozsah styku vhodný pre maloleté dieťa bude totiž možné ustáliť až dokazovaním vo veci samej, a to aj vzhľadom na výsledky prebiehajúceho poradenstva v TENENET o.z. a tiež prístup rodičov k tomuto poradenstvu. V tejto súvislosti súd apeluje na oboch rodičov, aby v poradenstve riadne pokračovali a tak spoločne hľadali najlepšie riešenie úpravy styku z hľadiska záujmu ich maloletej dcéry. Je pritom potrebné, aby si obaja rodičia uvedomili, že pri hľadaní najlepšieho záujmu maloletej musí každý z nich ustúpiť zo svojich pozícií, začať od seba a prestať hľadať chybu len v tom druhom rodičovi.

21. Súd tiež považuje za potrebné zdôrazniť, že úloha oboch rodičov v živote maloletého dieťaťa je nezastupiteľná a záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva

úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič môže byť dobrým rodičom. Záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho a najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem v zásade vyžaduje, aby sa na výchove podieľali obaja rodičia. Súd preto dôrazne apeluje na oboch rodičov, aby prevzali svoju rodičovskú zodpovednosť za harmonický vývoj ich dcéry napriek ich odlúčeniu, reagovali rozvážne a pokúsili sa svoju situáciu riešiť ústretovo.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia